

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 25. ANULU XVI.

Telegrafulu este de doue ori pe septemana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 28 Martiu (9 Apr. 1868.)

Cu 1 Aprile se deschide prenumeratiunea noua la „Telegrafulu Romanu” pre langa conditiunile espuse in fruntea foiei.

Editur'a

Nr. Cons. 326. 1868.

Consistoriulu archidiecesanu alu bisericeii grecosarritene din Ardelu prin acest'a aduce la cunoscintia publica, cumca crestinii Greci si Bulgari dela bisericea parochiala cu chramulu santei Treimi din cetatea Brasiovu s'au aflatu vinovati pentru purtarea loru eterodoxa si manipulatiunea anticanonica cu averea bisericesca, scolare si fundationale dela acea biserica, — si cumca pentru aceea Consistoriulu archidiecesanu ca ocarmuire competenta bisericesca, a otaritu ca bisericea dela sant'a Treime in Brasiovu sa se inchida, si ori-ce avere bisericesca, scolaria si fundationale, fia miscatoriua fra nemiscatoriua, a acelei biserice, sa se puna sub sequestru, si totu deodata epitropii: Ioann Alexi, Sotiru Manciu, Hagi Gavriilu Carpovics si Anastasiu Safran, si casierulu Constantin Emanuilu, sa se suspendeze din functiunile loru pana atunci, pana candu in sensulu invetiaturiloru bisericesci si canonice, nu se voru supune otaririloru acestei autoritati legali bisericesci.

Prin urmare, toti acei'a, cari in ori-care privintia suntu interesati fatia cu visteria si averea numitei biserice, dela datulu de fatia, au a se adresa de dreptulu catra Consistoriulu archidiecesanu gr. or. in Sabiu.

Sabiu, din siedint'a Consistoriala, tinuta in 21 Martiu (2 Apriliu) 1868.

Consistoriulu archidiecesanu alu bisericeii gr. or. din Ardelu.

Dr. Demetriu Racuciu
Secret. Consist.

Publicarea legiloru

In sectinnile dietei pestane a venitu cestiunea publicarei legiloru pre tapetu si dupa catu cetimu, obiectulu acest'a a datu anse la dispute infocate. In sectionea a 7 cetimu ca unu membru de frunte a pasitu energicu contra pretensiuniloru nationalitatiloru si a incheiatu cu aceea „ca deca aru publica „Angli'a legile sele in limb'a scotica, valesa si irica, „Franci'a pre ale sele in limb'a provenciala, nemtiesca „si Prussi'a pre ale sele pentru Posani'a si in limb'a polona, atunci si Ungari'a va publica fara intardiere legile sele romanesce, nemtiesce, serbesce, „rutenesce, armenesce, slovacesce etc; pana atunci „inse nu.“

Noe, candu stamu in fati'a cestiunei ni se obturde intrebarea: ca ore acei ce starniescu numai prelanga publicarea legiloru in limb'a ungresca s'au cugetatu bine asupra scopului si asupra misiunei unu statu? Afla ei ca tota fericirea poporeloru Ungariei va sta intru aceea, ca tier'a si tierile sa se transformeze acum in o seola filologica ungresca? Acest'a de siguru ca nici unu patriotu nu o va voi. Statulu nu este pusu ca sa invetie pre nimenea limba, elu are a se ingrigi pentu fericirea tuturoru poporeloru sele de o potriua; altmintrea vine in contradicere cu misiunea sea si cu necesitatea esistintiei sele.

Dara cestiunea are si alte laturi, cari se vede ca le trecu bucuros cu vederea si acelu d. deputatu si membru alu sectionei a sieptelea, precum si altii multi, cari inchidu ochii asupra astoru lucruri reale si au numai unu visu placutu pentru densii dinaintea ochiloru

Ins'a-si devis'a Regiloru Ungariei: regnum

unius linguae imbecille est, arata spre recunoscerea faptica a esistintiei mai multoru limbi in Ungari'a. Si apoi e prea sciutu ca, legamentulu limbisticu intre aceste diverse limbi a fostu pana la inceputulu sutei acesteia celu alu unei limbi indifereente latine. In diet'a anului 1826 candu veni unu gravamenu, pentu ca limb'a magiara inca nu a ajunsu la universalitate oficiale in tier'a ungresca si ca copios a nationum aliarum in regni hoc degentium juvenus nu va sa invetie ungresce; candu se pretinse ca „periculosu huic alienarum linguarum torrenti limes ponatur: presiedintele dietalu de atunci observaza sa se lase afara aceste cuvinte, din cauza ca torintele acest'a. opritu i pare mai periculosu decatu neopritu. Strabunii magiariloru l'au aflatu aci si nu au causatu pana atunci nici unu periculu; de cum-va insa se va restringe cu fortia, atunci va deveni periculosu, pentu ca aci nu se trateza numai cu unu individuu singuratecu, ci cu conectatiuni de limbi diverse cu cari trebuie sa traimu in concordia; din care cauza sa nu se aplice nici unu mijlocu restringatoriu asup'a loru in respectulu limbei. Acestea se rosteau de unu presiedinte alu casei deputatiloru, pre unu tempu candu feudalismulu inca domnea si nu era pomenire de egal'a indreptatire; vedemu insa cu catu respectu se tine computu de esistintia si de nisuintele celor-lalte nationalitati si de drepturile loru pre cari strabunii magiariloru le-au aflatu aci.

Magiarii inse se ducu ad la analogii, dupa cum le vedemu pre cele de mai susu si cugeta ca cu de aceste voru orbi pre omeni. Abstragendu dela cele amintite pana aci, din cari vedemu ca referintie de dreptu istoricu indreptatiescu pre cele-lalte natii la o esistintia cu tote titlurile unei nationalitati, si proportiunea numerica a poporeloru din Ungari'a si proportiunea cultorei nu suferu nici decum ca sa se laca asemenea cu statele de mai susu.

In Franci'a de exemplu, ce va sa insemneze o mana de omeni de nemti in Elsass pre langa mas-s'a cea mare de francesi? Ce e dreptu ambe popore de cultura, dara deca cugetamu la periodulu inaintea Cloptokiloru, Lessingiloru etc. nemtii atunci candu venira a fi intrupati Franciei erau fara de literatura propria, traindu mai multu din traduceri francese, cu o limba, pre carea unu suveranu mare prussianu o numea a cailoru. In unu periodu ca acest'a aflamu o explicare de possibilitatea cuceririi morale a elementului germanu inaintea celui romanu (francesu). Acesta cucerire si folosele materiali ce le-a aflatu elementulu germanu in marginile statului celui nou a fiantu de elu s'a ruptu de voia buna cu totulu de legaturile celui vechiu si a trecut in elementulu statului de care se tine politicescu. Provinciaili nu suntu elementu strainu si nici nu pot fi luati de exemplu.

Preste totu exemplele cu poporele aduse mai susu deca servescu de asemenea cu Ungari'a apoi aceste schiopota reu. Schiopota pentu ca Angli'a si astadi are destulu de lucru cu Irlandezii ei si inca pote sa aiba, din cauza ca ii a desconsideratu atata tempu.

Dealta parte limba ungresca inca nu are nimic'a pentu ea sa fia devenitu unu bunu comunu generalu, o utilitate generala, incatu sa fia cineva moralicescu nu numai constriasu, dera a trasu catra invetiarea limbei. Ea nu are autoritati literarie, cari sa fia escelatu in ceva seu pe terenulu juridicu, seu pre celu filosoficu, medicinalu seu pre celu alu altei sciinte, incatu sa caute lumea dupa ele si pentruca sa nu vateme intiesulu originalu, sa se nisuiasca cineva a-si insusi cunoscint'a limbei opului.

Cele vre o cateva romane scrise de Iokai si

Iosika, cari suntu orginale, inca e forte putinu. Poesii si scrieri mai usiore, imitatiuni si traduceri, inca nu facu oper'a carea sa impuna spiriteloru de alta limba si sa le storca neimpartitulu intersu. Altu felu e cu limba francesa, engleza, nemtiesca, italiana, cari au bogatii mari, tesaururi spirituale, fara de a caroru castigare omulu nusi pote aduna cunoscintiele, cari salu dea societatiei de omu cultu.

Prin acest'a nu voimu sa facemu imputare nimenui. Noe, cari ne bucuramu nu numai de binele nostru nationalu, dara si si de celu alu altoru natii colacuitore ne pare reu si de natiunea magiara, ca si de noi, cace dens'a avendu putere in mana, ceea ce noi nu o avuramu, nu a facutu nimic'a pentu sine seu forte putinu in trecutu si asi in respectulu literaturiloru, intielegemu opurile proprie orginale, stamu mai pre un'a si aceasti trepta.

Cu aceste noi dormu numai sa se delature ilusiiunile si sa se aiba in vedere folosulu practic. Legile se facu pentu popore ca sa se pota catu mai curendu face cunoscute cu ele si sa se orienteze spre prosperarea loru si a statului dupa acelesi. Dara nu sa umble ca sa se folosesca de impregiurarea acest'a nimenea spre a face castiguri, pentu cari mai nainte nu a vrutu seu nu a sciutu nimenea se asude, presupunendu pre unu momentu ca acele aru fi fostu iertate Cante legislatiunea ce a facutu absolutismulu, carele in recunoscerea de nationalitati era forte cerbicosu, dara cu tote aceste grigi ca fiacare natiune sa-si primiesca legile in limb'a sea. Va fi diet'a Ungariei mai ingusta la anima ore ca absolutismulu lui Bach?

Eveneminte politice.

Sabiu 27 Martiu.

Desbaterile senatului imperialu atragu continuu atentia. In scurtu tempu voru fi doue legi gat'a cari ambe taie in concordatu: legea casatoriei civile si lege pentu scole. Sanctionarea acestoru legi va fi decadatare in destinele statului precum si nesanctionarea, pentu ca cu impregiurarea acest'a sta in legatura rumperea seu, nerumperea cu influint'a curiei romane in afacerile interne ale Austriei. — Ministri Herbst si Brestl, cari au fostu la Bud'a unde se afla Maj. Sea., s'au intorsu la Vien'a si dupa cum se spune cu unu resultat, carele se va vedea in curendu, candu ministerulu va pasi inaintea senatului imperialu cu unu proiectu de lege pentu introducerea juriului.

Bismarck a rostitu in dilele din urma o cuventare, carea a produsu multu umoru in sal'a dietei federatiunale si in alte parti. Cu tote aceste o reproducemu si o recomandamu spre pastrare in memoria. Bismarck in unu respunsu la unu antevorbitoriu alu seu, carele disese ca simpath'a aru cresce in Germani'a de sudu (pentu Prussi'a), candu Prussi'a aru fi mai liberala, face atenta pre dieta ca parerea acest'a e falsa. „Pentru ce nu voru sa vina germanii de sudu la noi? Nu dora pentu ca noi nu amu fi liberali de ajunsu, dara, pentu ca noi suntemu pentu ei prea liberali (risete generale pre partea stanga) D-vostra rideti dloru iera faptele vorbescu pentu mine. Statulu celu mai liberalu, Marele ducatu Baden, vrea sa se alipesca de noi; cei ce nu voru alipirea, acei'a suntu rectionarii. (risete). Alegerile cele din urma au dovedit'o (ilaritate innota in stanga). D-vostra nici nu ve putet imagina cu ce bucuria ve replica eu ilaritatea d-vostra, din nescintia ce mare, ce o aretati fatia eu faptele cele mai cunoscute (ilaritate crescenda). Deca amu voi noi sa facemu in directiune rectionaria unele concessiuni nemtiloru de sudu, pote prin spriginirea unui institutu, ca celu, care s'a a-

dusu acum în Austri'a la cadere (concordatului), și acest'a ar fi o concessiune reacționară, atunci am câștiga majoritatea pentru alipirea la noi. (risete în stângă). Nu votu sa decidu deca e preste totu o bunetate a fi liberalu. Atâtu inse e siguru, ca Germani'a de média di, nu voiu sa dicu ca e cu o generatiune întréga, dara cu tempu dela revolutiunea din Iuliu, e mai inapoi'a nóstra."

Angli'a satula pe agitatiunile cari o neliniscuau și i înteneau liberalismu, cu carele se obicinuera a se facei în lume, s'a decisu a pune capet subjugărei seculare a iriloru din Irland'a. Biserica protestanta nu va mai fi supramatizată de celei catolice, cum era pâna aci, nici populațiunea sassona nu va mai fi consacrată o perpetua o lucrătorilor originali din insul'a irica, a căroru mosii ereditate trebuia sa le cultive irii nu pentru ei, ci pentru subjugătorii lor și deposedătorii lor englezi. Bietii iri, că și românii din Transilvani'a, trebuia sa sustina prin decime și alte preotimea protestanta, carea nu le facea nici unu servitiu, și deca facea apoi pentru acei ce i subjugasera.

Diet'a Ungariei.

În ședința dela 1 Aprilie indata la începutul ședinței se cetesce o hârthia a comisiunii pentru cestiunea naționalităților, prin carea comisiunea aduce la cunoștința dietei ca ea nu-si pôte continuâ lucrările de ôre-ce lipsescu acum 16 membri din sinulu comisiunii. (Dintre români au estiu din comisiune în urm'a denumirilor în funcțiuni: Ioanovicu, Gozdu, Huszu și Fauru) Se pune la votu alegerea altoru 16 membri și se primesc.

Deput. Bánffy interpeléza pre ministrulu de justiție despre starea afacerilor urbaria a 30 de comune din Câmpia Transilvaniei. La care ministrulu răspunde ca preste scurtu lucrările în privința acest'a voru fi terminate și atunci ministrulu va veni cu unu proiectu de lege respectivu. Păsescu apoi diet'a la votarea membriloru pentru două comisiuni și deputatiunea regnicolară.

În ședința dela 2 Aprilie preda, după verificarea protocolului, Jos. Szaplóczay o petitiune a mai multoru comune din Comitatu Ma-

ramuresiului pentru afaceri urbariali. — După acest'a ministrulu de finanțe asterne casei unu proiectu de lege despre baterea de monete ungurești de aur, de argintu și de arama.

De base la baterea monetelor sa în punctulu de monete—500 grami ca unitatea monetei și carea se împarte în 1000 grani séu 10000 a se. Unu galben va avé unu diametru de 19.75 milimetri, valoarea calitativa va fi 896 $\frac{1}{2}$ a mi'a parte, a greutatei 815 $\frac{21}{20}$ fenici de criteriu. Pre partea aversa va fi figur'a intréga a imaginii Majest. Sele în ornatulul încoronărei, iéra pre partea reversa se voru afla marc'a țierei și anulul. Inscriptiunea marginaria va suna: „Ferencz Iozsef Ausztria császár, Magyarország Apostoli királya“ (Franciscu Iosifu Imperatulul Austriei, Rege apostolicu alu Ungariei) Florinii voru fi ca și cei de pâna aci. Pre partea aversa va fi bustulu Maj. Sele și pre partea reversa marc'a țierei, anulul și însemnarea „1 fl“ Inscriptiunea marginaria e ca și la galbeni. Giuru împregiuru pre dung'a marginei se voru ceti cu litere șapate Bizalmam Az Os Erényben (Increderea mea în virtutea eredită). Doidiecerii voru fi pre partea aversa ca și florenii, pre partea reversa inscripțiunea cercuită: „Magyar válto pénz“, în mijlocu 20 krajczár și de desuptulu acestei anulul. Bucatiile de 10 cr. sunt în estierulu întocm'a că cele de 20 afara de numerulu 10 carele arata pretiulu. Banii de 4 crucerii și de unu cruceriu voru purta pre partea aversa marc'a țierei cu inscripțiunea: „Magyar királyi válto pénz“; pre partea reversa va fi numerulu 4 resp. 1 în mijloculu unei cununi de frundia de stejariu.—În Ungari'a se va pune în cu su moneta merunta 3600000 fl, din carea numai 300000 fl. se va bate în arma iéra 3300,000 în argentu.

Mai asterne apoi ministrulu de finanțe o lege pentru înarticulară cumperării dominiului Gödöllő. — Se face cunoscutu rezultatulu alegerii în comisiuni și deputatiunea regnicolară și se trece la desbaterea legii pentru restituțiunea contribuțiunii pre zacharu și spirituose.

În raportulu comisiunii pentru petitiuni vine și o petitiune a Nasaudeniloru pentru muntii revindicati. Deputatul Bohatieleu face propunerea, că petitiunea acest'a sa se recomende în regului minis-

teriu pentru deosebita consideratiune. La spriginierea propunerii acestei participara Sigismundu Popu, S. Borlea și Babesiu. Propunerea se primesc.

Ședința dela 3 Aprilie s'a petrecutu cu petitiuni cu alegeri în comisiuni și alte merutiuri.

Adunare generală viforosa a reuniunii de Honvedii din Bud'a-Pest'a.

În adunarea generală a reuniunii Honvediloru din Bud'a-Pest'a ținută în 29 alei lunii trecute primii Perzel în caus'a diferinței sele cu comitetulu centralu de honvedii satisfaciunea dorită. După verificarea protocolului ședinței comitetului, a căru punctu principalu e decisiunea comitetului în privința lui Mikar, acesta decisiune a comitetului fu primita de către majoritatea adunării generale între aclamatiunile cele mai vie.

Mauritiu Perzel apară în acest'a adunare foarte tare reprezentată ca presedinte onorariu, se redică și țină o cuvântare, în care i-si esprima durerea sea de inima în contr'a procedurii comitetului centralu acum disolvatu. Acest'a cuvântare facu o impresiune mare asupr'a adunării generale, și atrase asupr'a si atentiunea cercuriloru mai înalte. Perzel dise, ca elu au fostu celu dintâiu generalu alu armatei ungurești, care în anii 1848 și 49 au creatu țierei trei armate, și de-si an fostu de trei ori smulu din cerculu seu de activitate, totusi în esiliulu seu celu diurnu nu s'au plinsu nici odată în publicu de sorțea sea cea asupr'a, căci elu si-aru fi ținut de pecatu, a mara torturii năsi și amirunde în patri'a sea că omulu celu mai liberu cele dintâiu vorb: ce le-au respicatu au fostu reînființarea armatei ungurești. Acestei misiuni au consacratu tota activitatea sea și acum în consciința sea e foarte odihnită ca a pututu pune pre tapetu într'unu modu atâtu de chiaru și de splendidu cestiunea reînființării armatei ungurești, că nime altulu înainte sea. Mai încolo face Perzel imputare comitetului centralu pentru procedur'a ce au urmat'o în absența sea, participandu că membru alu delegatiunii.

FOISIORA.

din

ITINERARIULU ÎN ISTRI'A

de

IOAN MAIORESCU*)

(„Convorbiri literare“)

(Capetu.)

În desiertu tôte aceste și alte în restimpu de de 3 ore, câtu țină conversatiunea: Parintele remasa intralesale, cumca Românii istriani sunt de când cu documentulu din anulul 1325 totu atâti câti erau atunci, și ca nu se potu desnationalisâ!

Mi-am adusu aminte ce observasem și la alti Sloveni, precum și ce-mi observase profesorulu Zhishmanu în Triest, ca toti preotii sloveni sunt panslavisti în întielesulu acela, ca nu vedu în vechime prin locurile aceste decâtu Slavi, înca dinaintea Romaniloru, și că și acum pe toti voru a-i face Slavi chiar unde nu se mai vorbesce slavonesce. În adeveru în stărirea lor de a afirmâ, ca Romanii din Valdarsa nu se desnationalisâ, ca sunt tenaci, mi s'a parutu a vedé o parere de reu, ca nu se strinsera toti Romanii.

Venindu vorba de articolulu esitu în Nr. 1—2 ai jurnalului „D'Istria“ în anulul 1846, preotulu mi arata acestu articulu în „Zora Dalmatinsku“ din acela anu tradusu în limba croatică. Fiindcă nu aveam cu mine probele de limba romano-istriana, am cerutu jurnalulu Dalmatinu, căsă-mi copiezu a cele probe, și mi-lu dade a-lu duce cu mine la Pisino. Totu aci aflai, ca autorulu articolului, Antonie Kovaci, e astadi chiar Podestâ în Pisino, și ca acest'a la compunerea articolului fusese ajutatu de Micetici, atunci june studiante în Pisino. Românii din Valdarsa, anume din Berdo, acum cooperatoru (capelanu) în Castva. Descoperirea, ca D. Covaci e Podestâ în Pisino, unde me aflui, me umplu de bucurie. Me despartii de parintele, care cu tóta via noastră disputa, implinise foarte bine cuvântiele os-

pitalității, ei dedei o sigara de tabacu turcescu, pe care o puse bine spre a o ține de suvenire, și me înturna la Pisino.

24 Iunie.

Mercuri de dimineția mersei la D. Camus, rugând-lu sa me faca cunoscutu cu D. Podestâ. Trimise indata sa întrebe, dacă e acasa și de ne recepe Responsulu fii, ca va veni însusi, și în adeveru veni peste potinu. Eata-mé în fatia cu autorulu articolului, ce pentru Românii Daciei trairii fii descoperitorulu unu sau membru alu națiunii româno-orientali. Nu-si puté esprime bucuria ce simtia vedindu unu Român din Daci'a, și anume ca vine cu scopu de a se informâ în fatia locului despre acest'a frântura de Român în agoni'a. De și, precum marturisii, și precum arata numele (Kovaci), de origine slavona, arată inse unu interesu foarte viu pentru Români și promise ca-mi va subministra totu ce-i va stâ în putere spre a-mi ajunge scopulu. Mi-a spus, cu ce bucurie au receptu toti Italianii scirea despre esistența Romaniloru din Istri'a, mai alesu fatia cu tendințele Slaviloru de a slavisâ totu și tôte ce se apropie de marea adriatică, încâtu nu se multimescu a dá Triestului origine slavona, ci cauta sa recastige Slaviloru și pe Veneti'a și altele mai departe.—tendinție, ce D. Covaci le reprobâ tare.

Conversatiunea acest'a era în cancelaria D. Camus, și tocmai începusem a întreba, dacă nu vinu în Pisino ômenii din Valea Arsei, cându D. Covaci aruncându ochii pe ferestra, strigâ: Eccolo! și deschidându usia, chiamo pe unulu în casa. Erâ unu barbatu de usura, chiamo pe unulu în casa. Erâ unu barbatu de usura, pejosu și spatulosu, înse bine palitu tare în negru, capulu rotundu, fruntea lata, încretita. Pâra cea mai mica pasare saluta pe D. Camusu și Covaci în limba croatico-slavică. Acesti'a ei spusere, ca eu înca sunt de ai lor. Istrianelu se uita câtva la mine, dede din capu și ear se înturna catra cei ce-lu chiamasera, reînceptu croatică. Eu ilu întrebai atunci.

„De ce nu vorbesci în limba vóstra?“

Elu: „În limb'a noastră?“ (o puru). Și cu acest'a stete mutu. Pricepui, ca nu m'a întielesu pe de plinu, și întrebai pe D. Covaci, ce verbu au pentru „parlare?“ (Noi conversamu italianesce, pen-

tru ca Camus nu cunoscea de câtu pe italian'a și sloven'a). Dar istrianelu întielegea italiana și me informa indata: „Noi „parlare“ „dicemu cuvintu“, ceea ce întari și D. Covaci. Acum repetu întrebarea:

„De ce nu cuvântati“ (eu pronunțai ca noi, adeca e cu tonu nasulu), „de ce nu cuvântati în limb'a vóstra?“

Istrianelu: „Cu cire (cine) cuvinta în limba noastră? (o nu se face oa) Cire scii limb'a noastră?“

Eu. „Io sciu limb'a vóstra, o cunosc ca e și limb'a mea.“

Istrianelu. „Bire (bine) ca sciti, cuvintamu.“

Eu „Din ce satu esti?“ —Vorba satu nu o întielese. Me întorsei către D. Covaci, întrebându, ce espressionu au pentru villaggio și imi response, ca nu scie sa aiba espressionu propriă, decâtu ca numescu satulu cu numele seu. Întrebai dar pe Istrianelu mai încolo

Eu „Nu m'ai întielesu?“—Vediu, ca nici acest'a nu o pricepe, și ear rugaiu pe D. Covaci, ce espressionu au pentru capisce, și-mi dise, ca și ei au totu acestu verbu.

Prin urmare schimbai întrebarea, dicându:

Eu. „Nu me capesci?“

Istrianelu. „Ce diceti?“

Eu. „De-unde esci?“

Istrianelu stete câtva engetându, pe urma repeti elu întrebarea: „Dende escu?“ (u se pronunția tot-deaună).

Eu. „Asia, dende esci?“

Istr. „Eu escu din (se dice și di, de), — eu escu din Gradigne.“

Eu. Mergi astadi acasa? Ear a statu ceva, pe urma a disu: „Astadi mergu.“

Peurma ei disei: „Eu viru (vinu) la voi mâre (mâne).“

La care istrianelu response: „bire“ (bine).

Din tôte amu culesu, ca nu vorbescu bucurosi limb'a lor indata ce se afla între straini, adeca între ômenii de alta națiune, când în casele lor fe-reasca D-dieu sa vorbeasca în alta limba.

In fine declara Perczel ca elu numai două pericole cunoșce pentru națiune: cel dintâiu e politica siarlatana, și cel de alu doilea e reacțiunea.

E de insemnatate paralela ce o trage Perczel între activitatea sea și a lui Kossuth. Resultatulu dobenditu in anulu 1848 nu e opulu lui Kossuth, ci opulu aceluor patrioti, cari dela anulu 1823 până la anulu 1848 au adusu adeverat'ă epoca de aur a progresului și dela aceia au invetiatu elu că și Kossuth. Elu (Perczel) însuși au scrisu in anulu 1842 unu articulu in „Pesti Hirlop“ de atunci, in care animéza pentru infintiarea unei armate ungheresci. In anulu 1848 dupa diiele din Martiu candu Kossuth jacea bolnavu in Bud'a elu au avutu de lucru că siefulu politicei tierci cu cravalurile evreilor, cu luptele erupte între nationalități și cu intrigele reacțiunei. Elu au fostu aceia, care împreună cu alti doi patrioti au întetit infintiarea aceluor 100 de batalioni de honved și infintiarea de 10 batalioni au și ajuns'o in fapta. Elu au aretat in publicu prodițiunea, ce domnea in armat'a ungheresca, și Kossuth au fostu, care au demandatu in dieta a i se dá o dojenire pentru acést'a.

Kossuth au fostu, care a lasatu a se votá in resbelulu contr'a Italiei unu ajutorin, pre candu elu energicu s'au opusu. Candu mai târdiu tier'a intru adeveru au fostu in periculu, elu au fostu denumitu de mantuitoriu in periculu iera nu Kossuth, și elu au constituitu împreuna cu mai multi alti comitetulu pentru aperiarea tierci, Kossuth numai târdiu au venitu la ei, de ore-ce elu inca erá unulu dintre aceia, care se indoia de puterea opozițiunei a națiunei ceea ce se póte vedé si de acolo, ca, pre candu elu (Perczel) infintiá o armata și merse cu ea in contr'a lui Iellacic și-lu batú, Kossuth merse intr'aceea la Szegedinu și nu se reintórse mai curendu de ce nu s'au delaturatu tóta primejdi'a de lângă capitala. Si ce au făcutu Kossuth?

Prin puterea cuventului seu a au pusu pe nefericitulu de Görgei in capulu armatei.

Lui (Perczel) insa i-au luat Kossuth de trei ori armat'a din mâna, mai in urma la Szegedin, candu manevrá pre rusii afara din din Debrecinu, și la Tur'a unde au avutu unu atacu atátu de splendidu de calareți, încátu Paskievitsch incunoscinti pe Haynau in Bud'a, ca elu ese cu armat'a afara din Ungari'a. La Szegedin sosi elu (Perczel) cu o armata de 35,000 de ómeni și Kossuth i o luá și o dedú unu aventuriosu. Elu aru fi pututu luá pre acést'a prinsu, insa patri'a i-au fostu mai pre susu de tóte, și la Temisior'a s'au luptatu cá Honvéd simplu, și au fostu celu din urma, carele au parasitu câmpulu de bataie. Dupa acésta bataie nefericita dedú Kossuth lui Görgei dictatura, și elu merșiavu parasi tier'a. Asia dara Kossuth celu mai mare barbatu alu tierci, au subminat patri'a.

In Widdin 'lu rugá Kossuth de iertare pentru nedreptatea ce i s'a intemplat; insa elu dise numai tempulu póte se aduca vindecare; in Sioml'a fu elu comandantele emigrațiunei; Kossuth insa s'a pusu inainte cá gubernatoru, și de-si i spuse, ca dupa actulu de abdicatiune nu mai este gubernatoru și nice nu va mai fi, totusi se purtá cá atre. Optu-spre-diece ani au funcțiunatu in calitate a acést'a; milióne i incursa, si ce scopu au ajunsu? Din Itali'a au fugitu intocm'a cá din Szegedin. In Americ'a au ziditu corabii, au lasatu sa se verse tunuri și sa se procure arme, și ce au fostu resultatulu? au fugitu din Americ'a sub numele falsu Schmidt. In Engliter'a au petrecutu 10 ani și dise odinóra poporulu englezu: ca elu au pututu nimimici Austri'a, care seculi au fostu nedrepta cátra Ungari'a, totusi elu au scapat'o, despre acést'a nu s'au pututu mirá destulu poporulu englezu celu trézu. De alta data dise: ca Austri'a e atátu de slaba, încátu e rusine a face o legatura cu ea, și elu mai bine va dá Ungari'a Rusiei. Englezi-lu clasificara cá pre unulu cáruia i lipsesce o dóga. Kossuth au lasatu sa faca bancnote, și au datu arme Romaniei și Serbiei, care tieri de siguru nu le-aru fi intrebuintiatu pentru scopurile Ungariei; prin acést'a dara s'au făcutu vinovatu de crim'a prodițiunei. In anulu 1866 au primitu Kossuth 5 mil. fr. si ce au făcutu? nimic'a, dacátu rusine și intrigi. Si dupa o astfelu de activitate cutéza Kossuth a se adresá cu atari epistole nesimtitóre și nerusinate cátra Franciscu Deák, care repara aceea ce elu au stricatu! In fine se declara Perczel, ca precum s'au opusu reacțiunei asiá se va opune nesimtiei aceluor facatori de rele, care voiescu a turburá tier'a in sensulu lor.

Adunarea generale primi cele comunicate de

Perczel cu aplause, in urma fu redicatu in susu și sub aclamațiunile cele mai incantátore petrecutu din sala.

Despre proprietatea de pamentu in Ungari'a.

„Siebenbürg: Zeitschrift“ organulu reuniunei agricultóre sasesci din Transilvani'a scrie in Nr. 14 urmatóarele:

„Ungari'a patimesce de o scadere mare, de lips'a unui statu mijlociu. In Ungari'a intréga una cu alta luate cade cam pe trei tierani carii odinóra era supusi o sesiune. Sesiunile erau inse in diferitele comitate diferite, alternandu între 16 până la 38 jugere de câte 1100, 1200 până la 1300 stángenii patrati și 6 până la 22 de cosiri de livadi impreuna cu unu jugeru de pamentu de casa. Dupa Galgoczi au fostu in Martiu a anului trecut intre 545,252 de suditi

17262	cu proprietate mai mare de o sesiune,
48599	„ „ unei sesiune „
43865	„ „ mai mare de 1/2 „
173119	„ „ de 1/2 „
239692	„ „ de 1/4 până la 1/2 „
22715	„ „ mai mica de 1/4 „

Cá diametrulu unei proprietati tierenesci de pamentu apare o suprafatia numai de 15 jugere, care cu privire la economi'a cea estensiva nu e deajunsu, caci fiindca acum arenda pentru unu jugeru se suie la 6 fl, asiá aduce acést'a unu venitu curatu numai de 90 fl pentru o mosia tierenesca luandu un'a cu alt'a.

Acestu calculu mediu inferioru insa nu Pau adusu zileri cei mici cu sine. Acést'a suntu despartiti și numerulu lor au fostu in 1848 dupa Fényes 911774; acést'a inca suntu proprietari, insa afara de pamentulu de casa și gradina posede zileriulu celu multu inca o bucata dela pasiunea impartita de 1/8 jugeru cá campu.

Mostenirele naturale contribue multu la darabuirea pamentului cu tóte ca Unguru are o placere neinvinosa la o posesiune intinsa.

Magiarulu—caci Germanulu ungherescu este de a se esceptiona—nu au cuprinsu inca cu mintea, cum se póte preferá o economi'a mica și buna unei economii mari și reu purtate. Elu cu deosibire si бага capitalulu seu in cumperarea de pamentu, mai vartosu candu afla pamentu de vendiare.

In Ungari'a numai Germanulu e unu economu intensivu: Magiarulu, cu tóte ca in lucrulu seu, e intr'unu modu remarcabilu cu multu mai ingrijitoriu, póta economi'a s'a inca cu o predileptiune nefatariata mai cu séma dupa obiceiulu celu vechiu estensivu alu stramosiloru sei. De acea este elu cu luarea aminte la marirea mosiei sale. Nisuinti'a acést'a dupa bunuri mari geometrice din punctu de vedere economico-nationalu nu are nice unu pretiu. Cu cátu e unu bunu la Magiaru mai mare in intinsiune, decâtu la Germanu, cu atátu e acelasu mai slabu. Si fiindca economi ducu o lipsa mare de capitalu mai cu séma cei mici asiá e unu lucru pré firescu, ca unu cultivatoriu de pamentu, care cu ori ce pretiu cautu asi mari posesiunea sea arareori are unu capitalu invirtitoriu propriu la mâna și aceluasi agricultoriu o economie mai mica i aru desfasiurá mai aceeasi putere, cá si una mai marita prin cumperatura de pamentu.

Déca unu proprietariu micu de pamentu, care pentru mosi'a sea are unu capitalu invirtitoriu deajunsu mai compere inca pamenturi noue, fára asi poté mari capitalulu, și déca elu de aceea e silitu a lucrá mai estensivu, asiá va apare in ochii ómeniloru, și chiaru in opiniunea sea cá unu proprietariu mare de pamentu, insa unu efectu economicu nu jace in proprietatea mare de pamentu.

Facia cu proprietatea de pamentu a tieranulu stá proprietátile cele intinse de pamenturi a nobiliméi celei avute magiare.

Cele diece familii a tierci inestrate cu mosii intinse pesiedu nu mai putinu decâtu a siés'a parte din regatulu Ungariei, adeca cu pamenturile urbariale a jobagiloru lor.

Spitia principale a familiei Eszterházi au stápanitu mai nainte numai in Ungari'a 29 de dominiuri cu 60 de opide 414 sate, 206 predie. Teritoriulu acestora au fostu 93 de miluri patrute cu 720,000 jugere de pamentu alodialu adeca o posesiune de 72 de miluri patrute. Veniturile se suia la 800,000 până la 1,700,000 fl, asiá dara cade

pe jugeru 1—2 fl. Cá despagubire urbariale au primitu 10 milióne de fl.

Dominiuri mari, cari insa nu totodéun'a facu posesiunea intréga a proprietariulu loru mai suntu in Ungari'a de exemplu urmatóarele:

Kis-Szállás in comitatulu Bács, proprietatea lui Stamez Meyer cu 27,000 jugere castrale.

Ung.-Altenburg in Comitatulu Weiselsburg, proprietatea archiducelui Albrecht cu 25,000 jugere.

Mágocs in comitatulu Csongrád, proprietatea contelui L. Károlyi cu 31,500 de jugere.

Hatzfeld comitatulu Torontal, proprietatea contelui Csekonits cu 39,000 de jugere.

Darola in comitatulu Baranya, proprietatea Principelui Lippe cu 68,000 de jugere.

Bellye in comitatulu Baranya proprietatea archiducelui Albrecht cu 125,000 de jugere.

Asiá se arata Ungari'a cá tier'a contrasturiloru nemijlocite. Séu proprietate tieranesca prefacuta in ruine, séu principaturi de bunuri; starea mijlocia e slaba séu lipsesce.

Totusi este unu atare statu de mijlocu, care insa nu de aceea merita numele acést'a fiindu cá mijlocesce trecerea dela tieranu la nobilimea avuta, ci fiindu ca nu e nici pescé nici carne, nici tieranu nici cetatiénu nici nobilime adevrata, ci este o nobilime tieranesca. Fényes nu numera mai putinu cá 126,093 de familii nobile in Ungari'a și confinele militare, ce face cam 5% din populatiunea totale. Pre unu milu patratu vinu in diametru 250 de nobili, in comitatulu Borsod insa chiaru 246.

Déca nobilimea cea inalta are posesiune asiá intinsa încátu cei dintâiu diece posedu déjà a siés'a parte a tierci cei largi, și déca nobilimea cea mica și numerosa are a se imparti in aceea ce a ramasu, atunci urméza de sine, ca nu póte sa li se cuvina o parte mare.

Bocskoros nemesség nu e daun'a cea mai mica in Ungari'a. Nobilimea cea numerosa de rendu e o clasa de ómeni, a cároru saracia mai mare, brutalitate, arogantia, lenevia și nefolosintia in zadaru cautu in Europ'a intréga dupa o asemenea lor.

Suntu mii între ei, cari in tóta viéti'a lor nu au făcutu atátu pentru patria cátu au făcutu celu mai de rendu tieranu séu chiaru celu mai sirmanu zilaru intr'unu anu.

Anulu 1848 au stersu insemnatarea acestei clase nobile, s'au impilitu la adeverat'i plugari, ce aru fi fostu meritatu mai demultu.

Ómeni de acea positione, cá sa se póta pune de odata si in clas'a de susu și in clas'a de josu, fia prin invetiatura fia prin avere, de aceia suntu in Ungari'a fórté putini. Statulu cetatienescu lipsesce mai cu totul.

Prin predominarea bunurilor mari insa castiga economi'a rurale din Ungari'a o fatia cu totul caracteristica. Agricultur'a rationale e intocm'a si in Ungari'a asiá representata, cá si in alta tíera a Europei. De-si nu se póte vorbi multu despre rationalitatea economiei, insa in genere se póte dice despre bunurile mari ca ele privite in intregulu suntu bine administrate.

O meruntre a proprietátiei mari aru fi pentru economi'a nationale a Ungariei de avantagiulu celu mai mare.

Mosiele tieranesci verasemenea s'aru mari la o atare fastire, și prin acést'a s'aru inlesni mai cu séma infintiarea unui statu de mijlocu, și populatiunea aru creșce.

De se voiesce flórea și vigórea agriculturii ungheresci in intregulu, atunci Ungari'a are lipsa de unu tergu aprópe, de unu cumparatoriu a producteluor sele ecenomico rurale in tíera sa are lipsa de unu statu numerosu a meserieloru și de o industria desvoltata.

Meseri'a și industri'a, si acést'a din urma e resadniti'a pentru industria insa numai acolo voiescu a se stabili, unde o populatiune numerosa si avuta li se ofera de cumparatorii și musterii lor.

Deci sa se creaze acést'a cá intai'a veriga in catena, vá se dica sa i se dea ocaziune, de a ocupa tier'a in locu de a o eschide.

Protocolulu

Siedinti'a a III.

(ordinaria)

adirecțiunei Asociațiunei nationale aradane pentru cultur'a poporulu romanu tinuta in Aradu, in 8 Martiu nou 1868.

Presedinte : Mironu Romanu, directoru secundaru.

Comembri : Dr. Atan. Siandoru, Em. Misiciu, Ioane Rosiu, Ioane Goldisiu, si Teodoru Serbu.

Notariu substitutu : Georgiu Dringou.

24. Dlu presedinte directoru secundariu face cunoscutu : Ilustr. Sea Dlu Eppu diecesanu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu a transpusu la asociatiunea noastra ca daruire pusa la dispusetiunea Ilustr. Sele din partea guvernului tiei, unu tablou, care infatisieza actulu juramentului la incoronarea Majestatei Sele Domnitoriulu Imperatu si Rege Franciscu Iosifu I.

Determinatu. Tabloulu se primesce cu multiamita, si se preda economatului la inventariu.

25. Dlu presedinte directoru secundariu incunosciintieza Ilustr. Sea Dlu Eppu diecesanu alu Caransebesiului Ioann Popasu a transpusu la asociatiunea noastra din partea Ilustr. Sele 50 fl. v. a. cu scopu, de a se dispune cu sum'a acest'a dupa statutele asociatiunei.

Determinatu : Primindu-se ofertulu cu multiamita, Ilustr. Sea domnulu Episcopu daruitoriu alu Caransebesiului Ioann Popasu dupa alegere formula se declara de membru alu asociatiunei pre vietia; despre ce Ilustr. Sea pre langa transmiterea diplomei se va insciintia pre langa recomandarea asociatiunei in spriginirea ulterioara a Ilustr. Sele; — iera insasi sum'a daruita de 50 fl. se declara de avere fundationale a asociatiunei; ce perceptoriului se va face cunoscutu prin estrasu protocolariu.

26. Dlu perceptoriu Emanuilu Misiciu referéza: ca sum'a de 50 fl. daruita din partea Ilustr. Sele dlui Episcopu Ionu Popasu, o a primitu si indusu in jurnalulu perceptoralu.

Determinatu.

27. In legatur'a numerului precedente se ia spre sciintia. Cu privire la determinatiunea adunarei generali din 16/28 Decembre 1866 nr 26.

Determinatu. Directiunea dispune: ca pentru repozatulu binefacatoriu alu asociatiunei Iov'a Cresticiu, in anulu acest'a sa se tina parastasu in Siri'a in luna mortiloru, ce cade pre 8/20 Aprile si spre acestu scopu sa se recerce de aici dlu protopopu alu Siriei Georgiu Popescu in sperantia, de a fi intempinata recercarea directiunei si in anulu acest'a cu bunavointia espirata in anulu trecut; apoi spesele neevitabile ale parastasului pana la sum'a de 10 fl. se asemna la perceptoratu in dispusitiunea si socot'a economatului; in urma: membri asociatiunei si toti alti bine simtitori voru fi din partea directiunei poftiti la acestu parastasu prin unu anuciu in jurnalele.

28. Dlu perceptoriu Emanuilu Misiciu referéza despre starea casei asociatiunei cum urméza:

1. Cu finitul anului trecut au ramas in casa	197 fl. 60 xr.
2. Dela adunarea generala pana acum au intratu	1303 fl. — —
Sum'a	1500 fl. 60 cr.
Din sum'a suntu nedisponibili	863 fl. 30 xr.
Remasu disponibili	637 fl. 30 xr.
S'au spesatu	416 fl. 1 xr.
Remanu disponibili	221 fl. 29 xr.

Determinatu.

Se ia spre sciintia.

29. Dlu Ioann Goldisiu ca fostulu notariu alu directiunei, present'a o conta irca neplatita de la Iuliu Breitrück negutatoriu in Aradu despee 2 fl. 18 xr. ca spese de cancelaria ale asociatiunei.

Determinatu. Sum'a de 2 fl. 18 xr. se asemne la perceptoratu pentru platire.

30. Espirandu terminulu publicatu sub nr. 4 a. c. pentru darea supliceloru din partea doritoriloru de a ocupa postulu notariulu la directiune, — Dlu directoriu secundariu presinta 4 suplici intrate pentru dobandirea acestui postu, anume: a lui Aureliu Petrovicu, juristu in anulu alu II; Iosifu Codreanu protocolistu la judecatori'a colegiale a districtului Fagarasiu; Petru Petrovicu, notariu comunulu in Comorisee, si Teodoru Romanu; apoi provoca membri present'i a alegere.

Determinatu. Purcediendu-se la alegere, din 6 voturi s'a aflatu o siedula alba; iera din celelalte 5 voturi 1 pentru Codreanu; 2 pentru Romanu si 2 pentru Petru Petrovicu; — asiá ne avendu nici unulu majoritat' absoluta, s'a facutu votisare de nou intre Petru Petrovicu si Teodoru Romanu, dintre cari din 6 voturi a capetatu Romanu

2 — Petru Petrovicu 3, — iera o siedula a fostu alba, deci Petru Petrovicu se declara notariulu alesu alu directiunei pre anulu curinte 1867/8 punendu-i-se in datorintia, ca pana la finea lunei curinte negresitu se vina pentru a-si ocupa postulu. Despre carea alegere concurentii ceia-lalti pre langa retransmiterea supliceloru sele si a adreseloru, — se voru insciintia. Dlu Teodoru Serbu din caus'a, ca la actulu alegerei acestei'a pre siedinti'a de astadi nu au fostu chiamati toti membri directiunei, — nu afla competente siedinti'a de acum a alege notariu cere votulu seu separatu in acestu intielesu a se insemna la protocolu.

31. Cu referintia la decisulu adunarei generale din 1867 Nr. 12 se propune, a se deschide concursu pentru impartirea stipendiiloru la studentii seraci.

Determinatu. Pre bas'a decisului citatu se deschide, — si pre calea foiloru nationali se va publica concursu pentru urmatoarele 7 stipendie; si anume pentru:

2.	cu	60 fl.	120 fl.
3.	"	80 "	240 "
2.	"	120 "	240 "
Sum'a			600 fl.

Suplicantii pana la 1 Maiu st. n voru ave a da la acesta directiune rugamintele loru prevediute cu urmatoarele: 1) Testimoniu de frecventare si progresu de pre semestrulu I. a anului curinte; 2) Testimoniu de paupertate; 3) Declarare: deca mai are de unde-va ajutoriu si catu?

Pentru censurarea supliceloru ce voru se intre, se compune o comisiune din DD. Dr. Atanasiu Siandoru, Ioane Popovicu Desseanu, Emanuilu Misiciu, Ioann Rosiu si Ioane Goldisiu, cu insarcinare de a report'a la siedinti'a directiunala din 10 Maiu a. c.

Pentru dobandirea vre-unui stipendiu se presinta 3 suplice, si anume: a lui Vasiliu Bordasiu juristu in anulu alu III in Oradea-mare; Vasiliu Olariu studente de VI. clasa gimn. in Beusiu, si a lui Constantinu Gligorescu stud. de a a IV clasa gimn. in Aradu.

Determinatu. Suplicantii pre langa restituirea rugaminteloru se indruma a le instrua acele cu documintele recerute prin decisulu de sub nr. precedente 31 observandu terminulu defiptu acolo.

33. Cu privire la aceea, ca terminulu celei mai de aproape siedintie ordinarie directiunale cade chiaru pre dnu'a de Pasci.

Determinatu. Directiunea decide, ca siedinti'a ordinaria directiunale ce aru cade pre 12 Aprile a. c. sa se tina in 19 Aprile a. c. la 4 ore dupa amedi, si despre acest'a sa se insciintieze toti membri directiunei.

35. Cu privire la urgentia expeditiiloru ce suntu de a se face din siedinti'a de astadi.

Determinatu. Pentru autenticarea protocolului acestei siedintie se defige terminu pre 11 a lunei curinte la 6 ore sera.

Dupa care ne mai fiindu alte obiecte de pertractatu siedinti'a s'a inchisu.

Protocolulu acestei siedintie in presinti'a dloru Mironu Romanu, Ioane Rosiu, Ioane Goldisiu, Teodoru Serbu si Georgiu Dringou, s'a cetitu si autenticatu. Aradu 11 Martiu st. n. 1868.

Mirone Romanu,

Direct. secund.

Georgiu Dringou,
notariu substitutu.

Siedinti'a a IV.

(straordinaria.)

a directiunei asociatiunei nationale aradane pentru cultur'a poporului romanu tienuta in Aradu in 15 martiu nou, 1868

Presiedntte: Mironu Romanu, directoriu secund Comembrii: Ioane Rosiu, Emanuilu Misiciu, Ioane P. Desseanu, Teodoru Serbu, Ioane Goldisiu si Lazaru Ionescu. Notariu substitutu: Georgiu Dringou.

35. S'a facutu propunere din partea mai multoru membri ai directiunei, ca pentru repozatulu Georgiu Pop'a fostulu comite supremu alu Comitului Aradu, — membru fundatoriu si vicepresedinte alu Asociatiunei — se se tiena parastasu.

Determinatu: Pentru tienerea parastasului in biseric'a catedrala din Aradu se defige terminu pe sambet'a din 16/28 martiu a. c. la 10 ore nainte

de mediadi; cu arangierea parastasului se insarcineza presidulu directiunei si publiculu romanu va fi poftitu la acestu parastasu prin anuciu in diarele nationale. —

36. Dlu perceptoriu Emanuilu Misiciu referéza, ca DD. Dr. Iosifu Hodosiu si Sigismundu Borlea, — membrii ai asociatiunei pe viatia, au solvitu capitalele cate de 50 fl obligate in folosulu asociatiunei.

Determinatu: Se ia spre sciintia, si se dispune a li se restitui obligatiunile.

37. Totu D. perceptoriu raportéza: ca fostulu protopopu alu Halmagiului si membru alu asociatiunei, Petru Moldovanu — decurundu a repozatu, far' a fi depusu capitalulu de 50 fl. obligatu la asociatiune.

Determinatu: Casulu mortii luandu-se spre sciintia D. protojude cercualu alu Halmagiului Alexandru Sterc'a Siulutiu pe langa transmiterea dechiaratiunei obligatore va fi-recercatu, pentru a mediloci escontentarea asociatiunei din lasamentulu repozatului.

38. Dlu fiscalu alu asociatiunei si plenipotentiatulu directiunei in caus'a masei moscenita de la repozatulu Iova Cresticiu — in urmare decisului directiunei sub nr. 21 — presentedia contraptulu incheiatu cu comunitatea Siri'a despre vinderea casei lasata asociatiunei de Iova Cresticiu.

Determinatu: Contraptulu incheiatu se ratifica fara nici o observatiune.

Ne mai fiindu alte obiecte de desbatutu siedinti'a s'a inchisu; si protocolulu peste 1/2 ora cetindu-se, s'a autenticatu.

Datu ca mai susu.

Mirone Romanu m. p.

direct. secund.

Georgiu Dringou m. p.
notariu substit.

Temisióra in 5 Aprilie 1868.

Necrologu. Astadi la 5 Aprilie 1868 repausa dlu Vilibaldu Putileanu, controloru la cass'a de resbelu c. r. din Timisióra, dupa unu morbu greu si indelungatu in etate de 47 de ani, lasandu in urma-i pre socia s'a Solomia, pre fiulu seu minorenu Vilibaldu si pre ficele sale mastere Elen'a si Ev'a in gelea cea mai profunda, ce cu atatu e mai mare, ca-ci de abea inainte de 8 luni mori fic'a lui mastere Ros'a. Inmormentarea se va intempla in 7 Aprilie 1868. Fericitulu au fostu unulu din granicierii nasaudeni, carii in 49 s'a purtatu cu mare bravura si loialitate in Pest'a, fatia-si cu fostulu regimu magiaru de atunci, care cu fortia voi'a se desarme pre granicierii romani si loiali, ce inse precum se scie n'a potutu se efeptueze.

In decursulu servitiului seu si-a castigatu repausatulu stim'a mai mariloru sei si ajunsu rangulu de oficiantu cl. I la cass'a militara si ca atare a luat si elu parte la batalia de anutierti dela Königgrätz. Ca omu piu si romanu lu plangu toti cunoscutii lui asemenea maic'a s'a fratii si sororile sale carii se afla inca in Transilvania Fic-i tie-ren'a usióra!

Nr. 18—1 EDICTU

Ioann I. Pop'a din Comun'a Bendorfu, Scannulu Nocrichiului, carele acum de trei ani trecuti, au parasitu cu necredintia pre legiuit'a s'a socia, A n'a nascuta Nicola e Pop'a, totu deacolo, pribegindu in lume si nesciindu-se locul aflarei lui, se citeza prin acest'a, ca in terminu de unu anu de dile, de la datulu de fatia, sa se infacisiedie naintea forului matrimonialu subscrisu, spre a sta facia cu susnumit'a lui socia, caci la din contra, se voru decide si jora de densulu cele de lipsa in sensulu s. s. canone ale bisericiei nostre ortodocse.

Scannulu protopopescu ortodocsu alu Nocrichiului Sabiului in 20 Martiu 1868.

Nr. 29—2 Anuciu.

Subscrisulu face onoratului publicu cunoscutu, cumca in 20 Martie a. c. s'a deschisu cancelaria de advocatura in pieti'a mare sub nr 196 in Fagarasiu, si se recomanda p. t. publicu spre prompta purtarea de procese.

Fagarasiu in 20 Martiu 1868.

Arnoldu Friedsmann
advocatu.